

Mirsad Hadžikadić:

Da, jutro je bilo zanimljivo. Naravno, po prvi put u životu sam bio u situaciji da glasam gledajući svoje ime na glasačkom listiću, tako da je osjećaj svakako bio nešto drugačiji. Očekivao sam manje ljudi u redu, ali sam očekivao i nešto uređeniji put do reda za glasanje. Unutra su bile samo dvije glasačke kabine iza kojih se moglo glasati. Bilo je zanimljivo porazgovarati i našaliti se s ljudima prije ulaska, ali sam proces je očigledno prilično zastario. Kad smo ušli, najprije su provjerili da li se naša imena nalaze na glasačkom spisku. Zatim smo se potpisali i dobili glasački listić. Glasački odbor se sastoji od pet ili šest članova koji sjede i čekaju, i koji nadgledaju proces i brinu se da sve teče kako treba. Nakon toga ulazite u kabinu sa četiri ili pet odvojenih listića, podijeljenih po nivou vlasti ili političkim pozicijama za koje se glasa. Nakon što popunite listiće, svaki glasački listić se posebno savija i ubacuje u glasačku kutiju. To je zaista veliko gubljenje vremena, što je zapanjujuće. Elektronski proces bi bio ne samo puno pravičniji, već i puno ekonomičniji. Koliko drveća su morali da ubiju za sve ovo? Nevjerovatno je da na kraju imate pet ili šest glasačkih listića koje ubacujete u kutiju. Dobro je da se sve konačno završilo. Medijima nije bilo dozvoljeno da uđu unutra, tako da su morali da snimaju s ulaznih vrata. Ali sve to je prilično ironično, znajući koliko je raširena izborna prevara. Recimo, ovdje se po ulasku potpisujete, a zna se da i mrtvi ljudi glasaju. Samo ne znam kako se oni potpisuju. Zna se i da neki ljudi glasaju više puta. Kako je to moguće? Zna se da se glasovi ponekad i ne broje, već da se članovi glasačkog odbora potplate kako se ne bi pojavili na brojanju glasova. Na taj način, na brojanju se nalaze članovi samo jedne stranke. A ako glasove broje članovi samo jedne stranke, zna se kako će oni izbrojati glasove. Oni znaju koliko ljudi je glasalo, tako da po svojoj volji rasporede glasove. Zapanjujuća je dvoličnost cijelog procesa. S jedne strane imamo prisustvo entuzijazma i verifikacije procesa, a s druge strane potpuno odsustvo istinske demokratije. Tako da mi je teško reći kako se osjećam. Drago mi je što se pojavljujem kao učesnik, ali na kraju se može ispostaviti da je sve ovo bilo uzalud, zbog načina na koji se glasovi evidentiraju i broje. Svi sati rada, svi volonteri, sav trud, cijeli pokret, na kraju završavaju u rukama ljudi koje nije briga za ljude, za proces, za demokratiju, za državu. U svakom slučaju, drago mi je što je sve gotovo.

Clark Curtis:

Reci mi nešto više o tvojim osjećanjima. Ipak je ovo vrhunac onog zbog čega si došao ovdje, a došao si sa željom da doneseš promjene u državi u kojoj si rođen. Kakav je osjećaj vidjeti svoje ime na glasačkom listiću? Kakva osjećanja te prožimaju?

Mirsad Hadžikadić:

Ono što ovo jutro čini posebnim jesu brojne poruke koje sam dobio od pristalica, koji su mi poželjeli sreću. Međutim, svi oni su mi rekli da treba da nastavimo bez obzira na konačni ishod. Tako da sam ponosan na činjenicu da se nešto u samom procesu ipak desilo, nešto suštinski snažno i potpuno neočekivano. Ja nikad nisam očekivao da će pokret dobiti ovako snažnu podršku. Tako da mi to zaista prija, ali i nameće obavezu da nastavimo s radom i sve ovo pretvorimo u nešto što je dugotrajno, što ima strukturu, ali i program koji je dovoljno formalan da bude predstavljen kao politička organizacija ili stranka. Shvatio sam da mi se dopada ovaj proces koji obuhvata političku kampanju i razgovore o budućnosti zemlje, razgovore s ljudima, razumijevanje mladih ljudi, razumijevanje različitih segmenata stanovništva, industrije, društvenih aspekata i društvene podrške. Znači, osjećaj je prijatan. Naučio sam mnogo toga i zaista sam ponosan na činjenicu da sam imao priliku da učestvujem u tom procesu.

Clark Curtis:

Siguran sam da si o tom već razmišljao, ali da li ti je danas palo na pamet, dok si ubacivao svoj glasački listić u kutiju, da si možda dio stvaranja nove istorije ove zemlje?

Mirsad Hadžikadić:

Ja sam zaista svjestan da bi ovaj dan mogao da ima istorijski značaj. Međutim, zaista me razdire taj neprijatan osjećaj da bi ovaj dan mogao i trebao da ima istorijski značaj, ali da bi izborna prevara to mogla da spriječi. Iskreno govoreći, osjećaj stvaranja nove istorije ove zemlje je zaista prisutan, i to je svakako tačno. Međutim, kad bolje razmislim, postoji bojazan da bi to mogle da spriječe sile koje moraju i žele da ostanu na vlasti, kako bi mogle da se obogate. Tako da su

osjećanja pomiješana. S jedne strane imamo snažan osjećaj da je to prilika da se nešto učini, a s druge strane je velika zabrinutost da ta prilika neće moći da bude materijalizovana.

Clark Curtis:

Ali tebi svakako treba čestitati na pokušaju da to bar u nekoj mjeri promijeniš.

Mirsad Hadžikadić:

Hvala ti, drago mi je da tako misliš. I zaista sam zahvalan svim volonterima, koji su me zaista iznenadili i zapanjili. Pri tom mislim na njihov broj, na njihovu kreativnost i na mnogobrojne načine na koje su svojevolumno i bez ikakvih uputa podržali kampanju, na njihova putovanja duga hiljadama kilometara u više navrata kako bi prisustvovali mitinzima, javnim tribinama, i slično. Oni su na razne načine oko sebe okupljali ljude koje poznaju, članove svojih porodica, svoje prijatelje. Izenadilo me je što su se mnogi ljudi koji su rekli da nikad nisu glasali niti razmišljali da uopšte izađu na glasanje odjednom našli u situaciji da štampaju plakate i postavljaju ih po raznim javnim mjestima. Dobio sam mnoge e-mailove i SMS poruke u kojima mi ljudi govore da ne znaju kako, ali da sam ja u njima probudio tu želju na načine koji su im ranije bili nezamislivi, te da jednostavno žele da nastave s radom i da se nadaju da se sve ovo neće zaustaviti. Znači, zaista sam zahvalan svim volonterima, kao i svim ljudima koji su radili tokom kampanje. Znam da je u određenim trenucima kampanja bila iscrpljujuća, jer nismo imali novca da platimo stručne i iskusne ljude koji bi usmjeravali naše aktivnosti u određenom smjeru, ali čak i u ponekad haotičnom toku kampanje, ljudi su iskazali kreativnost, što je bilo zaista sjajno. Tako da sam izuzetno zahvalan velikom broju ljudi što su omogućili da se sve ovo desi.

Clark Curtis:

Mirzeta, reci mi nešto o svojim osjećanjima ovog jutra pred odlazak na glasačko mjesto.

Mirzeta Hadžikadić:

Hvala ti, Clark. Ovo je zaista poseban dan, kojeg smo dugo čekali, sa više aspekata. Dugo sam čekala do dođem u Sarajevo i glasam, a da na glasačkom listiću vidim ime svog supruga, i to na

prvom mjestu na listi. Ja sam zaista bila ganuta, a čak mi je i ruka podrhtavala dok sam označavala njegovo ime na listiću. Mislim da sam desetak puta provjerila da li sam to dobro uradila ili ne, kako bih bila sigurna da moj listić neće biti proglašen nevažećim. Bilo je zaista posebno. Drago mi je da je u Sarajevu osvanuo prelijep dan, što se podudara s osjećanjem u mom srcu. Bez obzira šta će se desiti, ja sam ponosna na ono što je on učinio tokom kampanje. Zaista sam zahvalna što sam mogla da upoznam sve te divne mlade ljude koji su činili veći dio njegovog tima. Oni su puni energije, puni povjerenja u njega i nade u bolju budućnost za sebe, ali i za svoju zemlju. To jednostavno čini čovjeka tako srećnim, jer gledajući njih, pomislite da je to možda baš taj trenutak, odnosno da je možda došlo vrijeme da oni dobiju priliku da u Predsjedništvu imaju nekog ko će ih predstavljati i ko će donijeti promjenu koja će napraviti razliku u ovoj zemlji. Tako da sam izuzetno zahvalna na prilici da budem dio svega toga.

Clark Curtis:

Već smo razgovarali o tome, ali uopšteno uzevši, cijeli ovaj proces koji je kulminirao današnjim glasanjem na neki način sažima sve ono što je urađeno. Šta to znači za tebe lično?

Mirzeta Hadžikadić:

Što se mene lično tiče, bilo je teško živjeti bez Mirsada oko tri mjeseca. U stvari, čak i duže, ali cijela tri mjeseca ga nisam vidjela. Pomagalo je to što smo svaki dan razgovarali. Međutim, ja sam imala razumijevanja za ogroman trud koji je on uložio, shvatajući šta to sve znači za ljude. Iako nam je nedostajao i on i naša svakodnevna rutina, pije kafe, razgovori, znali smo da se on bori za nešto mnogo veće. Tako da je bilo sjajno imati priliku da mu pružimo podršku, mada nam nije bilo lako. Sve u svemu, to što je radio bilo je sjajno, i ponovo ćemo učiniti isto kako bismo došli do ostvarenja cilja.